

מערך יוני לכבוד חודש הגאווה

מיועד לכיתות: ז' ו"ב

מטרות השיעור:

1. **ציון חודש הגאווה** - התלמידים יכירו את המושג "גאווה" בהקשר הלהט"בי ויבינו מדוע חודש יוני נבחר לציון חודש הגאווה.
2. **למידה על מהומות סטנוול** - התלמידות יחשפו לאירועים ההיסטוריים של מהומות סטנוול ויבינו את חשיבותם כנקודת מפנה במאבק לזכויות הלהט"ב.
3. **קידום קבלה ושוויון** - התלמידים יעסקו במשמעות של קבלה חברתית, ישקלו אילו צעדים עוד נדרשים כדי להגיע לשוויון, ויפתחו חשיבה ביקורתית על מצב הקהילה הלהט"בית כיום.

ציוד: מקרן, דפים, עטים

מבנה השיעור:

פתיחה - מה זו גאווה (10 דק')

1. **הגאווה שלי:** נבקש מכל אחד מהתלמידים לחשוב על משהו שהוא גאה בו. זה יכול להיות משהו בעצמו, בתכונות שלו, בזהות שלו או משהו שהוא עשה או יצר. ניתן לחלק מהתלמידים לשתף.
נשאל: איזה דברים גורמים לכם להרגיש גאווה? מה יוצר את התחושה הזאת?
2. **נאמר:** החודש, חודש יוני, הוא חודש הגאווה. חודש הגאווה הוא החודש שבו מציינים ברחבי העולם את המאבק לשוויון זכויות עבור הקהילה הלהט"בית. במהלך החודש מתקיימים מצעדים, אירועים ופעילויות להעלאת מודעות, חגיגה של זהות גאה ומאבק נגד להט"בופוביה.
נשאל:
 - למה לדעתכם קהילת הלהט"ב אימצה את המושג "גאווה"?
 - למה דווקא המילה "גאווה" נבחרה כדי לייצג את המאבק הלהט"בי?
 - אתם יודעים למה דווקא חודש יוני נבחר להיות חודש הגאווה?

נגיד: חודש יוני נבחר לציון חודש הגאווה לזכר מהומות סטנוול שהתרחשו ביוני 1969 אשר ונחשבות לציון דרך במאבק לזכויות הלהט"ב. היום נלמד עליהן קצת.

למידה - מהומות סטנוול (15 דק')

3. **נקרין כתבה** קצרה מערוץ "כאן 11" שנעשתה ב-2019 לכבוד 50 שנה למהומות סטנוול.
קישור לכתבה: <https://www.youtube.com/watch?v=bDCqscscoNDIs>

במידה ונרגיש והכתבה לא ממצה את ההסבר ההיסטורי על מה שהתרחש במהומות סטנוול או שנרצה להרחיב, בסוף המעריך ישנו נספח עם הסבר יחסית תמציתי כתוב על המהומות וקישורים לאתרים נוספים ומקורות נוספים מהם ניתן ללמוד על האירוע.

4. שאלות לדיון בכיתה:

לפניכן מאגר רחב של שאלות שניתן לשאול בכיתה. לא צריך לשאול את כל השאלות, הרעיון הוא שיהיו מגוון של שאלות לבחור מתוכן ולהתאים לכיתה וליכולת שלה לעבור דיון.

- אילו גורמים הובילו לכך שאנשים בסטנוול החליטו להתנגד למשטרה באותו לילה?
- למה לדעתכם דווקא מהומות סטנוול נחשבות לנקודת מפנה במאבק לזכויות הלהט"ב?
- מה היו התוצאות של מהומות סטנוול? האם לדעתכם אלו התוצאות שאליהן קיוו המשתתפים?
- איך, לדעתכם, החברה הייתה נראית היום אם מהומות סטנוול לא היו מתרחשות?
- מה החשיבות של המאבק הלהט"בי למאבק הכללי למען זכויות אדם?
- המאבק שהתרחש בסטנוול הוא סמל עבור הקהילה הגאה כיום. האם אתם חושבים שהוא יכול לסמל לכולם, גם מי שאינו מגדיר את עצמו כחלק מהקהילה הגאה?
- איך התפתח המאבק של הקהילה הלהט"בית למצב של קבלה והכלה מאז סטנוול? מה השתנה? מה עוד צריך להשתנות?
- באיזה אופנים היום אפשר לפעול למען שינוי חברתי לקהילה הלהט"בית?

ומה היום? (15 דק')

5. חשיבות הפעולה למען שינוי חברתי: נרצה בחלק הזה לדבר על חשיבות הפעולה למען שינוי חברתי לקבלה, הכלה ושוויון של קהילת הלהט"ב. לפניכם שתי אופציות לחלק זה שניתן לבחור בהתאם למידת שיתוף הפעולה בכיתה.

אופציה א' - אקווריום: נחלק את הכיתה לשתי קבוצות, לכל קבוצה "נמנה" צד בדיון, גם אם זה לא בהכרח דעתם של התלמידות. קבוצה אחת תצטרך לטעון שיש עוד הרבה מה לעשות כדי למען שינוי חברתי לקבלה, הכלה ושוויון של קהילת הלהט"ב ושהמאבק עוד לא נגמר והקבוצה השנייה תצטרך לטעון שהחברה כבר מקבלת לחלוטין להט"בים ואין יותר על מה להיאבק.

הבהרה חשובה למורה: המתודה נועדה כדי לעודד שיחה בריאה ולא נרצה שהיא תהפוך להיות מפגן של שנאה כלפי להט"בים, ניתן להתמודד עם זה על ידי חלוקה מראש של התלמידים לקבוצות, שבה גם ניתן להחליט שאנו נשים את התלמידים שיכולים להביע עמדות יותר להט"ב בפוביות בקבוצה שצריכה לטעון שיש עוד מה לעשות כדי לפתוח להם את הראש. חשוב גם שאנו ננהל את הדיון, נמסגר אותו ונמנע ממנו להגיע למקומות שאנו לא רוצים שהוא יגיע אליו. במידה ונרגיש שהמתודה הזו באופן כללי תוביל למקומות לא טובים, להט"ב בפובים, לא מקדמים או מורכבים מדי - ניתן לוותר עליה ולשאול את הדיון השלם כשאלה פתוחה לכיתה או להחליף אותה בשיחה או מתודה שתרגיש יותר מותאמת.

ניתן לקבוצות זמן לשוחח ביניהן לבין עצמן ולרשום טיעונים, לאחר מכן כל קבוצה תצטרך לבחור נציגה. שיבואו ויטענו את הטענות. ברגע שהנציגה "יתקעו" או שמישהי מהקבוצה תרגיש שיש לה טענות נוספות היא תוכל לבוא להחליף את הנציגה. כל השאר הכיתה צריכה להיות בשקט בזמן הזה ולהקשיב, רק למי שנמצאים ב"אקווריום" מותר לדבר ולהחליף טענות.

נשאל את התלמידות:

- מה חשבתן על הדיון? למדתן מהדיון משהו חדש? איך התחושות שלכן בעקבות הדיון?
- למה, לדעתכן, צריך לציין ולחגוג את חודש הגאווה?

- מה זה אומר לקבל את הקהילה הלהט"בית? איך יודעים שהגענו למצב של שוויון כלפי הקהילה הלהט"בית?
- אילו עוד דברים אנחנו צריכים לעשות כחברה כדי להגיע למצב של קבלה של להט"בים בחברה שלנו?

אופציה ב' - דירוגים: נבקש מכל אחד מהתלמידים לכתוב אילו שינויים צריכים לקרות בחברה הישראלית כדי לקדם את הקבלה וההכלה של הקהילה הגאה. לאחר שכתבו, נבקש מכל תלמיד לדרג מהדברים שהוא כתב את שלושת הדברים הכי חשובים. כעת נבקש מכל תלמיד להסתובב אל התלמידה שלצידו וביחד הם צריכים להחליט מה שלושת השינויים החשובים ביותר. ניתן להמשיך גם לרביעיות וכן הלאה. נבקש מחלק מהתלמידים לשתף.

נשאל את התלמידים:

- מה זה אומר לקבל את הקהילה הלהט"בית? איך יודעים שהגענו למצב של שוויון כלפי הקהילה הלהט"בית?
- איזה שינויים, לדעתכם, הם הכי חשובים לעשות בחברה כדי לקבל את הקהילה הלהט"בית?
- איך החלטתם אילו דברים חשובים יותר מאחרים? מה הנחה אתכם?

6. סיכום: נזכיר בכמה מילים מה עברנו בשיעור - דיברנו על גאוה ומדוע המילה הזו נבחרה כדי לייצג את המאבק של קהילת הלהט"ב, למדנו על מהומות סטנוול שהיוו נקודת ציון משמעותית במאבק העולמי של הקהילה הגאה להכלה ולשוויון ובסוף דיברנו על מה אנחנו צריכות לעשות היום כדי לקדם שינוי בחברה שאנחנו חיים בה כדי שהקהילה הגאה תקבל את השוויון המגיע לה.

מהומות סטנוול - נקודת המפנה במאבק העולמי לזכויות הלהט"ב

רקע היסטורי

בשנות ה-60 של המאה ה-20, הקהילה הגאה בארצות הברית חוותה אפליה חוקית וחברתית קשה. יחסים חד-מיניים היו אסורים ברוב המדינות, וברבים מהמקומות נאסר על קיום התאגדות של אנשים להט"בים. המשטרה נהגה לפשוט על ברים ומועדונים ששירתו את הקהילה, ולעיתים קרובות עצרה את המבקרים בהם. הטענות העיקריות בגין המשטרה הייתה עוצרת את המבקרים הן מכירת אלכוהול להומוסקסואלים ולבוש באופן שאינו הולם את המגדר שלהם, דברים שאז היו אסורים בחוק בארצות הברית.

האירועים של יוני 1969

בלילה שבין ה-27 ל-28 ביוני 1969, המשטרה פשטה על הסטנוול אין (Stonewall Inn), בר להט"בי בשכונת גריניץ' וילג' במנהטן, ניו יורק. על אף שפשיטות כאלו היו נפוצות באותה תקופה, הפעם, הלקוחות החליטו להתנגד ותושבי ותושבות השכונה הצטרפו אליהם גם כן. המתח התגבר כאשר שוטרים ניסו לעצור אנשים, והקהל החל להשליך חפצים על השוטרים. במהרה, המהומה התפשטה, והעימותים בין הקהילה הגאה לכוחות המשטרה נמשכו מספר לילות, כשאנשים מהקהילה הגאה הגיעו כדי לחזק ולתמוך במאבק.

השלכות והשפעה

מהומות סטנוול סימנו נקודת מפנה במאבק למען זכויות הלהט"ב. בעקבות האירועים, הוקמו ארגונים ראשונים למען שוויון זכויות, כמו "חזית השחרור הגאה" ו"ברית הומוסקסואלית לשחרור". שנה לאחר מכן, ביוני 1970, לציון שנה למהומות, נערכו מצעדי הגאווה הראשונים בניו יורק, לוס אנג'לס ושיקגו, אירועים שהפכו למסורת שנתית המתקיימת ברחבי העולם, אותם מצעדי גאווה אנו מכירים היום.

הנצחה ומשמעות כיום

מאז, חודש יוני מצוין כחודש הגאווה הבינלאומי, לזכר המאבק וההישגים של הקהילה הגאה. ב-2016, נשיא ארצות הברית ברק אובמה הכריז על הסטנוול אין כאתר היסטורי לאומי, כהכרה בחשיבות האירועים. כיום, מהומות סטנוול נחשבות לאירוע מרכזי בהיסטוריה של זכויות האדם, והן ממשיכות להוות השראה למאבקים להט"ביים ברחבי העולם.

חומרים נוספים

- ערך בויקיפדיה - https://he.wikipedia.org/wiki/%D7%9E%D7%94%D7%95%D7%9E%D7%95%D7%AA_%D7%A1%D7%98%D7%95%D7%A0%D7%95%D7%95%D7%9C
- יום בהיסטוריה להט"ב בית - <https://queerhistory.org.il/%D7%9E%D7%97%D7%90%D7%94/%D7%9E%D7%94%D7%95%D7%9E%D7%95%D7%AA-%D7%A1%D7%98%D7%95%D7%A0%D7%95%D7%95%D7%9C/C-28-06-1969>
- מאמר מאתר אגודת הסטודנטים והסטודנטיות - <https://studentop.org/stonewall-riots>
- גוגל Arts & Culture - <https://artsandculture.google.com/entity/m078nb?hl=iw>
- ערוץ ההיסטוריה (אנגלית) - <https://www.youtube.com/watch?v=Q9wdMJmuBIA>